

A könyvvizsgálat kihívásai a változó világgazdasági helyzetben

Gion Gábor, Deloitte vezérigazgató

XX. Országos Könyvvizsgálói Konferencia

Balatonalmádi, 2012. szeptember 6.

Könyvvizsgálói szakma kilátásai

A jelen és jövő kihívásai

Az auditált pénzügyi kimutatások felhasználhatósága, relevanciája

- Múltbeli teljesítményre vonatkozó információk
- Befektetők szempontjából későn publikált beszámolók, miközben a vállalati kommunikáció más formái is rendelkezésre állnak
 - Magyar cégek (20 tőzsdén jegyzett, 8 tőzsdén kívüli) 2010-es IFRS beszámolóit alapján készített Deloitte felmérés szerint a pénzügyi év vége és a pénzügyi kimutatás közzététele között eltelt napok átlagos száma 92 (a francia CAC 40 tőzsdeindexben szereplő cégek esetében ez 56 nap, míg a brit FTSE 350 index vállalatainál 59 nap)
- Alkalmazott számviteli standardok (pl. valós értékelési modellek) bonyolultsága

Könyvvizsgálói szakma kilátásai

A jelen és jövő kihívásai

Növekvő elvárások a könyvvizsgálóval szemben

- Könyvvizsgálati munka bonyolultsága, összetettsége nő
 - nemzetközi működés
 - erősen szabályozott iparágak
 - összetett termékek, pénzügyi instrumentumok
- Jelentős számviteli és könyvvizsgálati kockázatok azonosítása a változó környezetben
- Specializáció és folyamatos képzés igénye
- Szakértői csapat (IT, adó, értékelési szakértő, aktuárius, stb) alkalmazása az ügyfél és szabályozói elvárásoknak való megfeleléshez
- Díjazás alakulása – “commodity”

Könyvvizsgálói szakma kilátásai

A jelen és jövő kihívásai

Növekvő szabályozói, felügyeleti elvárások

- Nagyobb betekintés a könyvvizsgálati munkába
- IFIAR (International Forum of Independent Audit Regulators) vizsgálatok fókusz területei:
 - Szakmai szkepticizmus alkalmazása
 - Szakértői munka felhasználása
 - Bevétel elszámolás könyvvizsgálata
 - Csoport audit
 - Megbízások minőségvizsgálata

Könyvvizsgálói szakma kilátásai

A jelen és **jövő** kihívásai

- Audit reform a kormányzatok és szabályozók figyelmének központjában világszerte
- Cél a könyvvizsgálat minőségének javítása, a pénzügyi információk megbízhatósága és a tőkepiaci bizalom helyreállítása
- Könyvvizsgálói piac tervezett uniós szabályozása
 - Zöld Könyv, 2010 október
 - EU Rendelet tervezet a közérdeklődésre számot tartó jogalanyok jog szerinti könyvvizsgálatára vonatkozó egyedi követelményekről, 2011 november

Könyvvizsgálói szakma kilátásai

A jelen és **jövő** kihívásai

Könyvvizsgálói piac tervezett uniós szabályozása

- Informatívabb audit riportok, amelyek nagyobb átláthatóságot biztosítanak
- Kiegészítő jelentés az audit bizottság részére
- Erősebb audit bizottságok működése
- Hatékonyabb kétirányú párbeszéd a könyvvizsgáló és a pénzügyi szolgáltatásokat szabályozó szervezetek között
- Könyvvizsgálók mobilitásának növelése
- ISA alkalmazása uniós országokban a konzisztens audit minőség érdekében

A könyvvizsgálat kihívásai

A könyvvizsgálattal szemben támasztott
növekvő követelményeknek való
megfelelés kulcsa a:
**a könyvvizsgálat minőségének
emelése**

Mely könyvvizsgálati területek érintettek leginkább a
minőségvizsgálatok alapján?

Szabályozók, felügyeleti szervek megállapításaival érintett könyvvizsgálati területek

Követelmények, útmutatás

Könyvvizsgálat tervezése

- Gazdálkodó és környezetének megismerése, beleértve az IT környezetet
- Kockázat becslés
- Jelentős kockázatokat lefedő és könyvvizsgálat szempontjából releváns kontrollok felmérése, értékelése
- Az azonosított kockázatoknak megfelelő tesztelési eljárások meghatározása
- Egyensúly a „túlauditálás” és a szükségtelen kockázatvállalás között

Csalás kockázatának felmérése

- Megbeszélés az irányítással megbízott személyekkel, vezetéssel
- Csalási kockázatnak kitett területek azonosítása

Szabályozók, felügyeleti szervek megállapításaival érintett könyvvizsgálati területek

Követelmények, útmutatás

Gazdálkodó által készített kimutatások, információk felhasználása

- Információk teljességének és pontosságának vizsgálata
- Információt előállító IT rendszerek és IT kontrollok vizsgálata

Audit dokumentáció

Dokumentáció minőségének javítása

Kulcs területek:

- tervezés, kockázatbecslés
- csalás kockázata
- becslések vizsgálata
- szakértők munkájának felhasználása
- fordulónap utáni események
- going concern

Szabályozók, felügyeleti szervek megállapításaival érintett könyvvizsgálati területek

Követelmények, útmutatás

Árbevétel elszámolása

- Az árbevétel elszámolási elvek, az árbevétel elszámolással kapcsolatos számviteli politika megfelelőségének vizsgálata
- Az árbevétel elszámolhatóság feltételei teljesülésének vizsgálata
- Komplex megállapodások, több elemű értékesítési tranzakciók

Jelentős, szokatlan vagy komplex tranzakciók

- Üzleti ésszerűség
- Tranzakcióban résztvevő felek
- Tranzakció hatása a pénzügyi kimutatásra
- Tranzakcióval kapcsolatos becslések
- Bemutatás

Szabályozók, felügyeleti szervek megállapításaival érintett könyvvizsgálati területek

Követelmények, útmutatás

Szakértők bevonása

- Szakértők függetlenségének és kompetenciájának felmérése és dokumentálására
- Szakértők bevonása a könyvvizsgálat tervezési fázisába, csalás kockázatának felmérésbe
- Szakértői munka terjedelmének pontos meghatározása (szakértő által felhasznált ügyfél kimutatások teljességét és megfelelőségét ki vizsgálja?)
- Szakértő megállapításai alapján konklúzió, hiba és/vagy további audit kockázatok azonosítása

Szabályozók, felügyeleti szervek megállapításaival érintett könyvvizsgálati területek

Követelmények, útmutatás

Menedzsment becslések vizsgálata

- értékvesztések
- részesedések értékelése
- goodwill
- going concern

- Menedzsment becslésekkel kapcsolatos eljárások, kontrollok felmérése
- Becslések és azokat alátámasztó feltételezések alátámasztása, igazolása (pl. növekedési ráta, diszkontráták)
- Kulcs feltevések tesztelése, a vezetéstől kapott magyarázatok ésszerűségének vizsgálata
- Érzékenység vizsgálat
- Becslést készítőik szakértelme
- Becslések megbízhatóságának felmérése a múltbeli becsült-tény adatok alapján

Szabályozók, felügyeleti szervek megállapításaival érintett könyvvizsgálati területek

Követelmények, útmutatás

Fordulónap utáni események vizsgálata

- Vezetés eljárásai a pénzügyi kimutatásokat befolyásoló fordulónap utáni események azonosítására
- Legutolsó elérhető évközi beszámolók, tulajdonosi határozatok, igazgatósági, FB jegyzőkönyvek, jogi ügyek, kötelezettségvállalások vizsgálata
- Menedzsment becsléseket befolyásoló események

A kontrollok vezetés általi felülírása

- Könyvelési tételek vizsgálata
- Menedzsment becslések eltérítése
- Szokásos üzletmeneten kívüli tranzakciók

Deloitte.

A Deloitte név az Egyesült Királyságban “company limited by guarantee” formában alapított Deloitte Touche Tohmatsu Limited társaságra és tagvállalatainak hálózatára utal, melyek mindegyike önálló, egymástól elkülönülő jogi személy.

A Deloitte Touche Tohmatsu Limited és tagvállalatai jogi struktúrájának részletes bemutatását a következő link alatt találja: www.deloitte.hu/magunkrol.

© 2012 Deloitte Magyarország.